

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Rydebäcksskolan i Helsingborgs kommun.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Helsingborgs kommun avseende brist gällande fördelning av undervisningstid inom skolans val. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Rydebäcksskolan i Helsingborgs kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på skolenheten den 24 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats. Huvudmannen har inkommit med en komplettering i ärendet och har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Avstående från ingripande

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektor samt komplettering av huvudmannen framgår att huvudmannen har beslutat om lokal timplan efter förslag från rektor samt

att rektor har beslutat om hur utrymmet för skolans val ska användas. Under innevarande termin erbjuds skolans val inom profilämnena musik och padel, som till sitt innehåll är kopplat till ämnena musik respektive idrott och hälsa. Skolan kommer inte ha skolans val från och med vårterminen 2025.

Av ingiven lokal timplan för läsåret 2024/25 framgår att huvudmannen har beslutat om totalt 2 634 timmar undervisningstid för högstadiet. Av de timmarna avser 108 timmar undervisning inom ramen för skolans val. Av timplanen framgår att eleverna har reducerad undervisningstid i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, samhällsorienterade ämnen och naturorienterade ämnen. Avseende ämnena bild, hem- och konsumentkunskap samt samhällsorienterade respektive naturorienterade ämnen har undervisningstiden inte reducerats med mer än 20 procent jämfört med den i skolförordningen fastställda garanterade undervisningstiden. Ämnet idrott och hälsa har en reducerad undervisningstid motsvarande 23 procent jämfört med den fastställda garanterade undervisningstiden.

Skolinspektionen har utöver timplanen även tagit del av scheman för tre klasser i årskurs 7–9 läsåret 2024/25. Respektive schema överensstämmer till stor del med ingiven lokal timplan.

Rektor uppger att anledningen till att ämnet idrott och hälsa har en reducerad undervisningstid, motsvarande 23 procent, är att eleverna har ytterligare undervisning i ämnet i form av friluftsdagar, orienteringsdagar, simundervisning och friidrott. Den undervisningstiden framgår inte av aktuella scheman eftersom undervisningen ges oregelbundet under läsåret.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen [2011:185]).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Helsingborgs kommuns verksamhet vid Rydebäcksskolan uppfyller författningarnas krav avseende att huvudmannen har beslutat om en lokal timplan efter förslag från rektor samt att rektor har beslutat om hur utrymmet för skolans val ska användas. Vidare framgår det av utredningen att undervisningen inom ramen för skolans val till sitt innehåll och sin inriktning är kopplade till ämnena idrott- och hälsa respektive musik. Det framgår även att ämnena bild och hem- och konsumentkunskap samt samhällsorienterande respektive naturorienterande ämnen inte har reducerats med mer än 20 procent i förhållande till garanterad undervisningstid enligt skolförordningen.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att huvudmannen har beslutat om en timplan där undervisningstiden i ämnet idrott och hälsa har reducerats med mer än 20 procent i relation till den i skolförordningen fastställda garanterade undervisningstiden. Rektorns uppgifter, om att elevernas garanterade undervisningstid säkerställs genom ytterligare undervisning i ämnet i form av bland annat friluftsdagar och simundervisning, föranleder ingen annan bedömning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Helsingborgs kommuns verksamhet vid Rydebäcksskolan uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller fördelning av undervisningstid inom skolans val. Skolinspektionen bedömer dock att det finns särskilda skäl för att avstå från att ingripa. Denna bedömning görs mot bakgrund av att skolenheten från och med vårterminen 2025 inte längre kommer att erbjuda skolans val inom ramen för den garanterade undervisningstiden.

X Hanna Lindvall

Hanna Lindvall

Beslutsfattare

Signerat av: Hanna Lindvall

X Jenny Åkesson

Jenny Åkesson

Föredragande

Signerat av: Jenny Åkesson